

Mezináboženské vztahy

2011

Mezináboženské vztahy

Předběžný rozvrh témat přednášek:

1.	Úvod do kursu. Metoda. Podoby mezináboženských vztahů.	
	Praktická spolupráce	6. 10.
2.	Parlament náboženství světa, H. Küng a Světový étos	13. 10.
3.	Naukové vyjasňování, sdílení náboženské zkušenosti	20. 10.
4.	Postoje k otázkám spásy a pravdy v jiných duchovních tradicích	27. 10.
	5. Dokumenty křesťanů o vztahu k jiným náboženstvím	24. 11.
	6. Poznámky ke vztahům Židů a křesťanů	1. 12.
	7. Poznámky ke vztahům křesťanů a muslimů.	8. 12.

Mezináboženské vztahy

Předběžný rozvrh témat přednášek:

8.	Vztahy hinduistů a křesťanů,
vztahy křesťanů a buddhistů	15. 12.
9.	Osobnosti rozvíjení vztahů
mezi příslušníky různých duchovních tradic	22. 12.
10.	Shrnutí	5. 1.

termíny zkoušek:

úterý **17. 1.** od 13:00

úterý **31. 1.** od 10:00

úterý **7. 2.** od 10:00

www.icf-praha.cz
pozvání

International Christian Fellowship

„postmoderní církev“

neděle **11. 12. 2011** v 18:00

motokárová hala v Jinonicích

Jinonická 329, 150 00 Praha

stanice metra „B“ Jinonice

autobusy 130, 149, 137 „U Waltrovky“

sraz: metro B „Jinonice“ v 18:00

Více: <http://www.icf-praha.cz>

pozvání

šamanský bubnovací kruh
v **šamanském centru Šamanka**

Hálkova 8, Praha 2

úterý **13. 12.** od 19 do 21 h.

více: <http://www.cajovna-metamorfoza.cz>

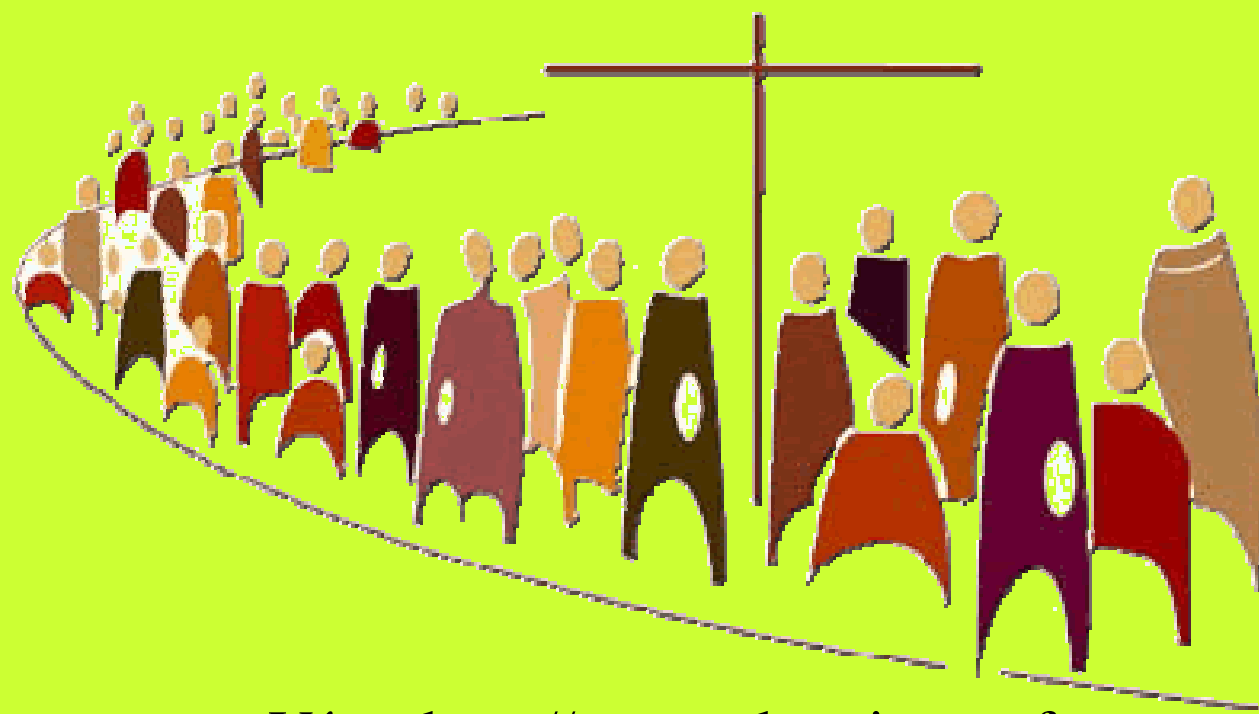
pozvání

římskokatolické společenství

Chemin Neuf

Tuchoměřice

nešpory za jednotu křesťanů: čtvrtek **15. 12. 2011** v 18:30
v 18:00 seznámení a prohlídka, od 19:00 rozhovor

Více: <http://www.chemin-neuf.cz>

cesta tam

autobus **312** v **17:30** ze stanice Dejvická
17:52 Tuchoměřice, zámek

cesta zpět

20:17 nebo 21:20 Tuchoměřice, zámek
20:44 nebo 21:44 Dejvická

pozvání

celovečerní
dokumentární film

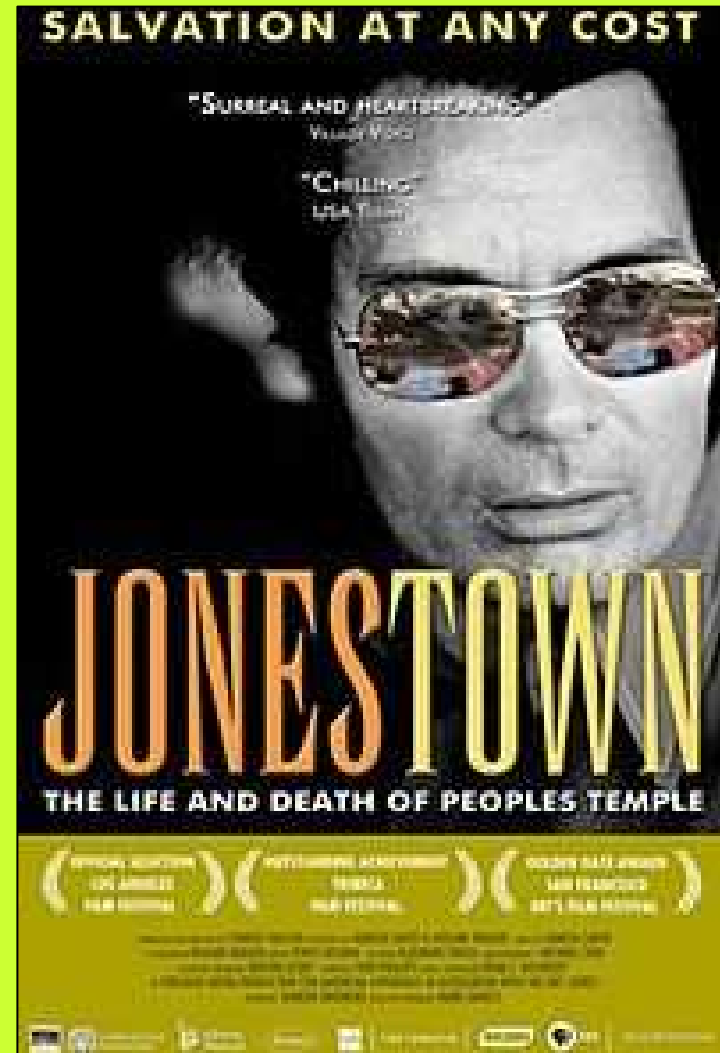
Jonestown: Life and Death of Peoples Temple

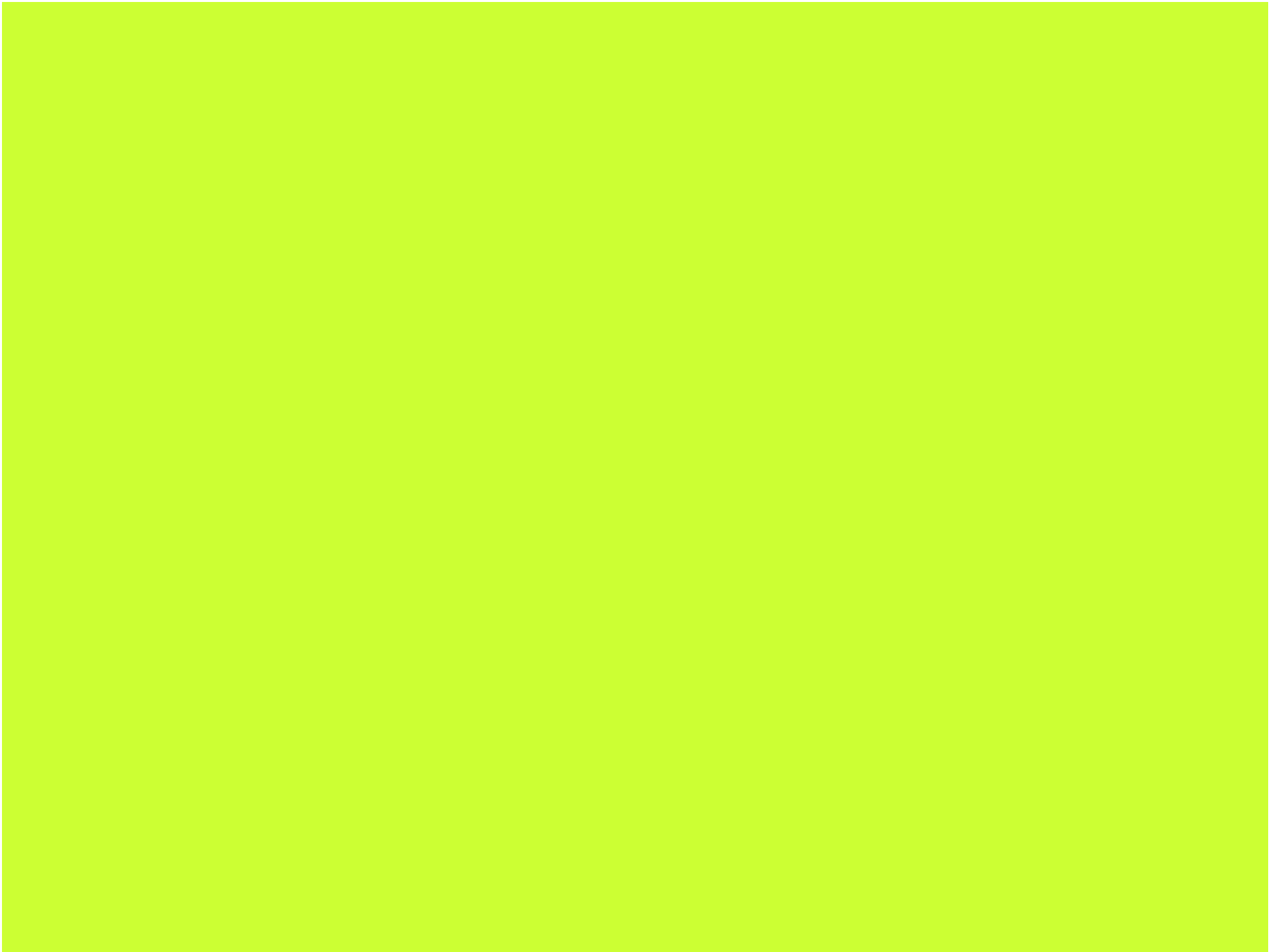
(s českými titulky)

pondělí **19. prosince 2011**

v **16:20**

v nové aule L 101

dokumenty římskokatolické církve

II. vatikánský koncil (1962-1965)

1964 Sekretariát pro nekřesťany
(od 1988 Papežská rada pro mezináboženský dialog)

dokumenty římskokatolické církve

II. vatikánský koncil (1962-1965)

- 1964 Sekretariát pro nekřesťany
(od 1988 Papežská rada pro mezináboženský dialog)
- 1964 *Lumen gentium* - věroučná konstituce o církvi

Lumen gentium

/NEKŘEŠTANÉ/

16 Ba i lidé, kteří ještě nepřijali evangelium, jsou různými způsoby zaměřeni k Božímu lidu. Patří sem na prvním místě národ, s nímž byla uzavřena smlouva, jemuž byla dána zaslíbení a z něhož se zrodil Kristus podle těla (srov. Řím 9,4-5), vyvolený národ, tak drahý Bohu kvůli praotcům: vždyť Bůh nelituje, že něco daroval, ani že někoho povolal (srov. Řím 11,28-29). Plán spásy se však vztahuje i na ty, kteří uznávají Stvořitele, a mezi nimi především na muslimy, kteří prohlašují, že se drží víry Abrahámovy, a klaní se jako my Bohu jedinému, milosrdnému, který bude v poslední den lidi soudit. Bůh není daleko ani od těch, kteří hledají neznámého Boha v mlhavých stopách a obrazech, vždyť všem dává život, dech a všechno (srov. Sk 17,25-28) a jako spasitel chce, aby všichni lidé byli spaseni (srov. 1 Tim 2,4).

Lumen gentium

Věčné spásy mohou totiž dosáhnout všichni, kdo bez vlastní viny neznají Kristovo evangelium a jeho církev, avšak s upřímným srdcem hledají Boha a snaží se pod vlivem milosti skutečně plnit jeho vůli, jak ji poznávají z hlasu svědomí. Božská prozřetelnost neodpírá pomoc nutnou ke spáse těm, kteří bez vlastní viny ještě nedošli k výslovnému uznání Boha, ale snaží se, ne bez Boží milosti, o dobrý život. Neboť **cokoli je u nich dobré a pravdivé, považuje církev za přípravu na evangelium**, za dar od Boha, jenž osvěcuje každého člověka, aby nakonec měl život. Často ovšem lidé, oklamání Zlým, upadli do pošetilých myšlenek, zaměnili Boží pravdu za lež a sloužili raději tvorům než Stvořiteli (srov. Řím 1,21 a 25), anebo žijí a umírají na tomto světě bez Boha a jsou vydáni napospas meznímu zoufalství.

Lumen gentium

Proto církve stále horlivěji podporuje misijní činnost k slávě Boží a k spáse těchto lidí. Má přitom na paměti příkaz Pána, jenž řekl: „Hlásejte evangelium všemu tvorstvu“ (Mk 16,15).

dokumenty římskokatolické církve

II. vatikánský koncil (1962-1965)

- 1964 Sekretariát pro nekřesťany
(od 1988 Papežská rada pro mezináboženský dialog)
- 1964 *Lumen gentium*, věroučná konstituce o církvi
- 1965 *Nostra aetate*, deklaráce o poměru církve
k nekřesťanským náboženstvím
- 1965 *Ad gentes*, dekret o misijní činnosti církve

Nostra aetate

/PŘEDMLUVA/

1 V naší době se lidstvo stále více sjednocuje a přibývá vzájemných vztahů mezi různými národy. Církev proto pozorněji uvažuje o tom, jaký je její vztah k nekřesťanským náboženstvím. V souvislosti se svým úkolem podporovat jednotu a lásku mezi lidmi a také mezi národy zaměřuje pozornost především na to, co mají lidé společného a co je vede k vzájemné pospolitosti. Všechny národy tvoří přece jedno společenství, mají jeden původ, protože Bůh dal všemu lidstvu přebývat na celém povrchu země. Mají také jeden poslední cíl, Boha. Jeho prozřetelnost, projevy jeho dobroty a spasitelné úmysly se vztahují na všechny lidi, dokud vyvolení nebudou sjednoceni ve Svatém městě, které bude osvětlovat Boží sláva a kde budou národy chodit v jeho světle.

Nostra aetate

Lidé čekají od různých náboženství odpověď na skryté záhady lidského bytí, které jako dříve, tak i dnes lidi do hloubi srdce znepokojují: Co je člověk? Jaký je smysl a cíl našeho života? Co je dobro, co je hřích? Jaký je původ a cíl utrpení? Jak se dosáhne pravého štěstí? Co je smrt, soud a odplata po smrti? A konečné: Co je to poslední a nevyslovitelné tajemství, jež obklopuje naši existenci, z něhož jsme vyšli a k němuž spějeme?

/RŮZNÁ NEKŘESŤANSKÁ NÁBOŽENSTVÍ/

2 Od pradávna až dodnes nalézáme u různých národů jakési vnímání tajemné moci, která je přítomna v běhu věcí a v událostech lidského života, někdy i uznání nejvyššího Božství nebo i Otce. Toto vnímání a uznání proniká jejich život hlubokým náboženským smyslem.

Nostra aetate

Avšak ta náboženství, která jsou spjata s pokročilou kulturou, snaží se odpovědět na tyto otázky propracovanějšími pojmy a kultivovanějším jazykem. Tak v hinduismu zkoumají lidé božské tajemství a vyjadřují je nevyčerpatelným bohatstvím mýtů a pronikavými filosofickými pokusy. Hledají osvobození od úzkostí naší existence buď v různých formách asketického života nebo v hluboké meditaci nebo v tom, že se uchylují k Bohu s láskou a důvěrou. Buddhismus ve svých rozmanitých formách uznává radikální nedostatečnost tohoto proměnlivého světa. Učí, jakou cestou mohou lidé se zbožnou a důvěřivou myslí buď dojít stavu dokonalého osvobození, anebo - ať vlastním úsilím, ať s vyšší pomocí - dospět k vrcholnému osvícení.

Nostra aetate

Takto se i ostatní náboženství, rozšířená po celém světě, snaží různými způsoby vycházet vstříc neklidu lidského srdce tím, že nabízejí cesty: nauky a životní pravidla i posvátné obřady.

Katolická církev neodmítá nic, co je v těchto náboženstvích pravdivé a svaté. S upřímnou vážností se dívá na jejich způsoby chování a života, pravidla a nauky. Ačkoli se v mnohém rozcházejí s tím, co ona věří a k věření předkládá, přece jsou nezřídka odra-zem Pravdy, která osvěcuje všechny lidi. Sama však hlásá a je povinna neustále hlásat Krista, který je „cesta, pravda a život“

(Jan 14,6), v němž lidé nalézají plnost náboženského života a skrze něhož Bůh všechno smířil se sebou.

Nostra aetate

Proto církvev nabádá své věřící, aby s rozvážností a láskou, prostřednictvím dialogu a spolupráce se stoupenci jiných náboženství uznávali, chránili a podporovali duchovní a mravní dobro i společensko-kulturní hodnoty, které u nich jsou, a přitom aby svědčili o křesťanské víře a životě.

dokumenty římskokatolické církve

II. vatikánský koncil (1962-1965)

- 1964 Sekretariát pro nekřesťany
(od 1988 Papežská rada pro mezináboženský dialog)
- 1964 *Lumen gentium*, věroučná konstituce o církvi
- 1965 *Nostra aetate*, deklaráce o poměru církve
k nekřesťanským náboženstvím
- 1965 *Ad gentes*, dekret o misijní činnosti církve

Ad gentes

Cokoli z pravdy a milosti bylo vlivem tajemné Boží přítomnosti už u pohanských národů, to osvobozuje od nákazy zla a vrací jejich původci Kristu, který ruší d'áblovu vládu a staví se proti mnohobránné zlobě hříchů. Proto všechno dobré, co je zárodečně uloženo v srdci a mysli lidí nebo v obřadech a kulturách národů, nejen se neničí, ale **ozdravuje, povyšuje a dotváří k Boží slávě**, k zahanbení zlého ducha a k štěstí člověka. (...) Aby byli s to vydávat toto svědectví Kristu s užitkem, ať je spojuje s těmito lidmi úcta a láska. Ať se považují za členy společenství lidí, mezi kterými žijí, a ať mají účast na kulturním a společenském životě různými styky a činnostmi, jaké s sebou nese lidský život. Ať jsou obeznámeni s jejich národními a náboženskými tradicemi. **Radostně a uctivě ať odkrývají semena Slova, která jsou v nich ukryta.**

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

1975 *Evangelii nuntiandi*

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

1975 *Evangelii nuntiandi*

1979 encyklika Jana Pavla II. *Redemptor hominis*

Redemptor hominis

Totéž, třebaže jiným způsobem a s patřičnými rozdíly, je nutno vztáhnout i na činnost zaměřenou na sblížení s představiteli nekřesťanských náboženství, která se projevuje dialogem, setkáními, společnými modlitbami a hledáním pokladů všelidské spirituality, které – jak dobře víme – nechybí ani mezi vyznavači jiných náboženství. Nestává se snad, že právě pevná **víra příslušníků nekřesťanských náboženství** – a ta **je rovněž plodem Ducha pravdy, působícího i mimo viditelné hranice mystického těla** – někdy téměř uvádí do rozpaků křesťany, často tak náchylné k pochybování o Bohem zjevených a církví hláсанých pravdách...?

Redemptor hominis

Církevní otcové správně viděli v různých náboženstvích jakoby odrazy jediné pravdy, jakási „**semena Slova**“, jež dokazují, že i když různými cestami, které však přesto vedou jediným směrem, ta nejhlubší tužba lidského ducha se projevuje hledáním Boha a zároveň, právě tímto tíhnutím k Bohu, i hledáním plného lidství, čili plného smyslu lidského života.

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

- 1975 apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi*
- 1979 encyklika *Redemptor hominis*
- 1986 den modliteb za mír v Assisi
papež Jan Pavel II.: „...každá opravdová modlitba je vyvolána Duchem svatým, který je tajemně přítomný v srdci každého člověka.“

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

- 1975 apoštolská exhortace *Evangelii nuntiandi*
- 1979 encyklika *Redemptor hominis*
- 1986 den modliteb za mír v Assisi
papež Jan Pavel II.: „...každá opravdová modlitba je vyvolána Duchem svatým, který je tajemně přítomný v srdci každého člověka.“
- 1990 encyklika *Redemptoris missio*

Redemptoris missio

V Kristu Bůh k sobě volá všechny národy a chce jim sdělit plnost svého zjevení a své lásky. Zpřítomňuje se různým způsobem, a to ne pouze jednotlivcům, ale též národům v bohatství jejich spirituality, která nalézají v náboženstvích svůj přednostní a podstatný výraz.

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

1991 dokument *Dialog a hlásání*
Papežské rady pro mezináboženský dialog
Kongregace pro evangelizaci národů
po 25 letech od *Nostra aetate*

Dialog a hlásání

28. Tajomstvo jednoty ľudstva

Najzákladnejším momentom je skutočnosť, že celé ľudstvo tvorí jednu rodinu vzhľadom na spoločný pôvod všetkých ľudí, ktorých Boh stvoril na svoj obraz. (...)

29. Jednota spásy

Z tohto tajomstva jednoty vyplýva, že všetci ľudia, ktorí sú spasení, sa podieľajú, aj keď rozličným spôsobom, na tom istom tajomstve spásy v Ježišovi Kristovi prostredníctvom jeho Ducha. Kresťanom je toto tajomstvo prístupné skrze vieru, naproti tomu nekresťania si nie sú vedomí toho, že Ježiš Kristus je prameňom ich spásy. Tajomstvo spásy ich dosahuje spôsobom, ktorý je známy Bohu, prostredníctvom neviditeľného pôsobenia Kristovho Ducha. Konkrétne to znamená, že ...

Dialog a hlásání

... členovia iných náboženstiev odpovedajú kladne na Božie pozvanie a **prijímajú spásu** v Ježišovi Kristovi vtedy, keď úprimne **uskutočňujú to, čo je dobré** v ich vlastných náboženských tradíciách, a nasledujú **pokyny svojho svedomia**, aj keď pritom nepoznajú Ježiša, alebo ho neuznali za svojho Spasiteľa.

30. Potreba rozlišovať

Ovocie Božieho Ducha v osobnom živote jednotlivcov, či už kresťanov alebo nekresťanov, možno ľahko rozpoznať. Oveľa ťažšie je v iných náboženských tradíciách odhaliť prvky milosti schopné podporiť kladnú odpoveď ich členov na Božie pozvanie. Vyžaduje si to správne rozpoznať, aké kritériá treba použiť. Úprimní jedinci poznačení Božím Duchom mali zaiste vplyv na rozpracovanie a vývoj ich vlastných náboženských tradícií. To však ešte **neznamená, že je všetko v týchto tradíciách dobré.**

Dialog a hlásání

31. Hodnoty a protirečenia

Ak tvrdíme, že iné náboženské tradície obsahujú v sebe prvky milosti, to ešte neznamená, že všetko v nich je výsledkom milosti. Keďže hriech pôsobil a pôsobí vo svete, aj náboženské tradície, napriek svojim pozitívnym hodnotám, odrážajú obmedzenia ľudskej duše náchylnej k zlému. Otvorený a pozitívny prístup k iným náboženským tradíciám však neoprávňuje prehliadať protirečenia, ktoré môžu existovať medzi nimi a kresťanským zjavením. Tam, kde je to nevyhnutné, treba uznať, že niektoré základné prvky kresťanského náboženstva sú s určitými stránkami týchto tradícií nezlučiteľné.

Dialog a hlásání

32. Dialóg a očista

To znamená, že kresťania, ktorí s otvorenosťou srdca vstupujú do dialógu so stúpenkami iných náboženských tradícií, sa pre nich v pokojnom duchu môžu stať výzvou, pokiaľ ide o obsah ich viery. Avšak aj oni musia byť ochotní vystaviť sa otázkam. Napriek plnosti Božieho zjavenia v Ježišovi Kristovi si môže spôsobil, akým kresťania niekedy chápu a praktizujú svoje náboženstvo, vyžadovať očistu.

41. Obrátenie sa k Bohu

Medzináboženský dialóg je oprávnený vtedy, keď má za cieľ hlbšie obrátenie sa všetkých k Bohu. V tomto procese obrátenia „*môže dôjsť k rozhodnutiu opustiť predchádzajúcu duchovnú alebo náboženskú pozíciu za účelom obrátiť sa k inej*“.

Dialog a hlásání

Pravý dialóg obsahuje na jednej strane vzájomné uznávanie rozdielov či dokonca protirečení, a na druhej strane rešpektovanie slobodného rozhodnutia osôb, diktovaného hlasom ich svedomia. Pri tom všetkom však treba mať na pamäti učenie Druhého vatikánskeho koncilu: *„Všetci ľudia sú povinní hľadať pravdu, najmä čo sa týka Boha a jeho Cirkvi. A poznanú pravdu sú povinní prijať a zachovávať.“*

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

- 1991 dokument *Dialog a hlásání*
Papežské rady pro mezináboženský dialog
Kongregace pro evangelizaci národů
po 25 letech od *Nostra aetate*
- 1996 dokument Mezinárodní teologické komise
Křesťanství a ostatní náboženství

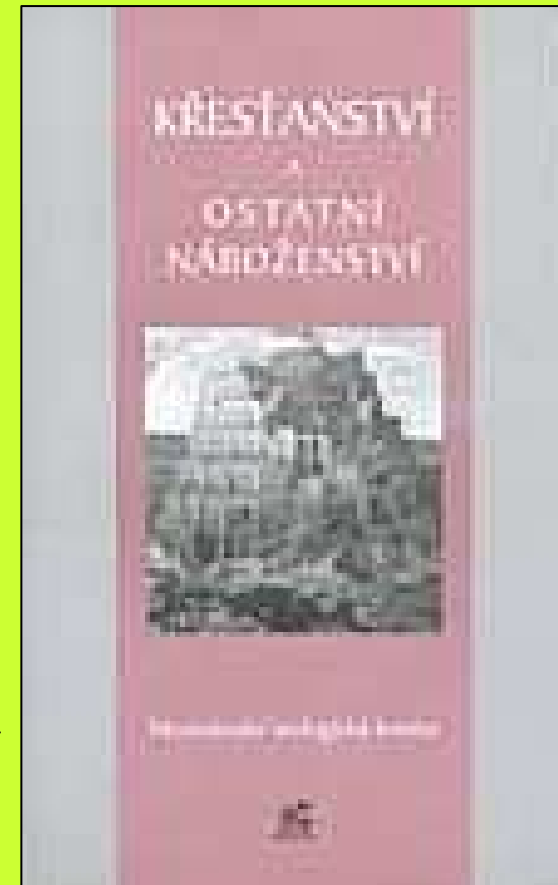
Křesťanství a ostatní náboženství

OTÁZKA PRAVDY

13. V základech celé této diskuse se nachází problém pravdivosti různých náboženství. Dnes je však patrná tendence odsouvat tento problém jako cosi druhořadého a oddělovat jej od reflexe ohledně spásonosné hodnoty náboženství. Otázka pravdivosti s sebou nese velmi vážné těžkosti jak teoretického, tak praktického rázu, neboť tato otázka v minulosti nepříznivě ovlivnila setkávání různých náboženství. Z toho pak vychází tendence bagatelizovat či relativizovat daný problém tvrzením, že uvnitř každého náboženství platí vždy vlastní kritéria pravdivosti. Někteří se uchylují spíše k existenciálnímu vymezení pravdy a berou v úvahu pouze správné mravní chování osoby, a nevěnují pozornost skutečnosti, že prvky náboženského přesvědčení této osoby by mohly být odsouzeníhodné.

Křesťanství a ostatní náboženství

Tak se vytváří určité zmatení mezi »bytím ve spáse« a »bytím v pravdě«. Bylo by lépe přijmout křesťanské pojetí *spásy jako pravdy* a *bytí v pravdě jako spásy*. Opomíjet otázku pravdivosti vede k tomu, že všechna náboženství jsou zcela povrchním způsobem kladena na stejnou úroveň, a tak jsou zbavována svého vlastního spásonosného potenciálu. Tvrdit, že všechna náboženství jsou pravdivá, je stejné jako tvrdit, že všechna jsou falešná. Obětovat otázku pravdivosti je neslučitelné s křesťanským náhledem.

dokumenty římskokatolické církve

po II. vatikánském koncilu

- 1991 dokument *Dialog a hlásání*
Papežské rady pro mezináboženský dialog
Kongregace pro evangelizaci národů
po 25 letech od *Nostra aetate*
- 1996 dokument Mezinárodní teologické komise
Křesťanství a ostatní náboženství
- 2000 dokument *Dominus Jesus*

Dominus Jesus

17 Therefore, there exists a single Church of Christ, which subsists in the Catholic Church, governed by the Successor of Peter and by the Bishops in communion with him. ...

21 ... it is clear that **it would be contrary to the faith to consider the Church as *one way of salvation*** alongside those constituted by the other religions, seen as complementary to the Church or substantially equivalent to her, even if these are said to be converging with the Church toward the eschatological kingdom of God. ...

22 ... If it is true that the followers of other religions can receive divine grace, it is also certain that *objectively speaking* **they are in a gravely deficient situation** in comparison with those who, in the Church, have the fullness of the means of salvation. ...

Světová rada církví

- 1970 Libanon, první mezináboženský dialog,
- 1971 Oddělení pro dialog se stoupenci živých věr
a ideologií
nyní Sekretariát pro mezináboženské vztahy a dialog
- 1975 Nairobi
- 1979 Směrnice pro dialog se stoupenci živých věr
a ideologií
- 1991 pluralistické stanovisko
protesty pravoslavných a evangelikálů

evangelikálové

1974 Lausannský závazek

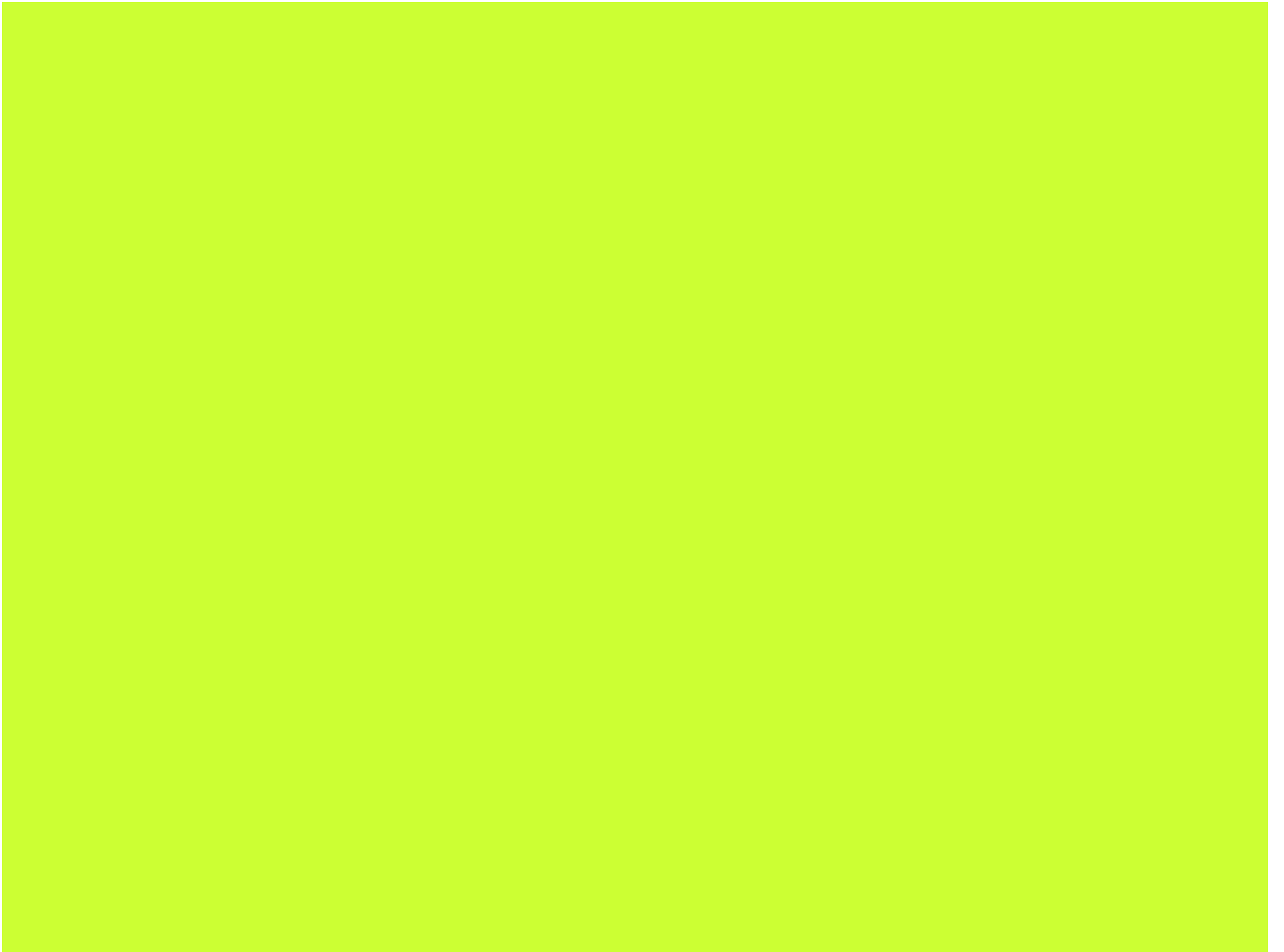
Lausannský závazek

3. Jedinečnost a všestrannost Krista

Vyznáváme, že je jen jeden Spasitel a jen jedno evangelium, přestože evangelizačních přístupů je celá řada. Uvědomujeme si, že **každý člověk má určité poznání Boha skrze obecné Boží zjevení** ve stvoření. **Odmítáme však myšlenku, že toto poznání může spasit**, protože lidé potlačují pravdu svou bezbožností. Jako nesrovnávající se s Kristem a evangeliem odmítáme též jakoukoli podobu synkretismu (slučování protikladných náboženských směrů) a dialogy, z kterých by vyplývalo, že Kristus mluví stejným způsobem skrze všechna náboženství a ideologie. Ježíš Kristus, který je jediný Bůh-člověk a dal sebe samého jako výkupné za hříšníky, je jediným prostředníkem mezi Bohem a člověkem. Není jiného jména, které by nás mohlo spasit.

Lausannský závazek

Pro hřích spějí všichni k zániku, avšak Bůh miluje každého člověka a nechce, aby někdo zahynul, ale aby všichni činili pokání. Ti, kteří odmítají Krista, odmítají radost ze spasení a odsuzují se k věčnému odloučení od Boha. Mluvit o Ježíši Kristu jako o „Spasiteli světa“ neznamená, že každý člověk bude v konečném důsledku spasen ani že všechna náboženství nabízejí spasení v Kristu. Znamená to však vyhlášení Boží lásky k světu hříšníků a výzvu pro všechny lidi, aby mu jako Spasiteli a Pánu odpověděli osobním odevzdáním se v pokání a ve víře. Ježíš Kristus je vyvýšen nad všechna jména; toužebně očekáváme den, kdy před ním poklekne každé koleno a každý jazyk vyzná, že je Pán.

vztahy Židů a křesťanů

problémové okruhy

1. křesťanský antijudaismus

výroky Nového zákona

Ježíšův zápas proti farizeům

Evangelium podle Jana

8 ³¹Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. ³²Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ ³³Odpověděli mu: „Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?“ ³⁴Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. ³⁵Otrok nezůstává v domě navždy; navždy zůstává syn. ³⁶Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni. ³⁷Vím, že jste potomci Abrahamovi; ale chcete mě zabít, neboť pro mé slovo není u vás místa. ³⁸Já mluvím o tom, co jsem viděl u Otce; a vy děláte, co jste slyšeli od vašeho otce.“ ³⁹Odpověděli mu: „Náš otec je Abraham.“ Ježíš jim řekl: „Kdybyste byli děti Abrahamovy, jednali byste jako on. ⁴⁰Já jsem vám mluvil pravdu, kterou jsem slyšel od Boha, a vy mě chcete zabít. Tak Abraham nejednal. ⁴¹Vy konáte skutky svého otce.“ Řekli mu:

Evangelium podle Jana

„Nenarodili jsme se ze smilstva, máme jednoho Otce, Boha.“

⁴²Ježíš jim řekl: „Kdyby Bůh byl váš Otec, milovali byste mě, neboť jsem od Boha vyšel a od něho přicházím. Nepřišel jsem sám od sebe, ale on mě poslal. ⁴³Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo. ⁴⁴**Váš otec je d'ábel** a vy chcete dělat, co on žádá. On byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži. ⁴⁵Já mluvím pravdu, a proto mi nevěříte. ⁴⁶Kdo z vás mě usvědčí z hříchu? Mluvím-li pravdu, proč mi nevěříte? ⁴⁷Kdo je z Boha, slyší Boží řeč. Vy proto neslyšíte, že z Boha nejste.“

vztahy Židů a křesťanů

problémové okruhy

1. křesťanský antijudaismus

výroky Nového zákona

Ježíšův zápas proti farizeům

Ježíšovo nové poselství v protikladu ke starému

Evangelium podle Jana

10 ⁷Řekl jim tedy Ježíš znovu: „Amen, amen, pravím vám, já jsem dveře pro ovce. ⁸Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči. Ale ovce je neposlouchaly.“

vztahy Židů a křesťanů

problémové okruhy

1. křesťanský antijudaismus

výroky Nového zákona

Ježíšův zápas proti farizeům

Ježíšovo nové poselství v protikladu ke starému

Ježíšovo ukřižování – „bohovražda“

Evangelium podle Matouše

27 ²⁴Když Pilát viděl, že nic nepořídí, ale že pozdvižení je čím dál větší, omyl si ruce před očima zástupu a pravil: „Já nejsem vinen krví toho člověka; je to vaše věc.“ ²⁵A všecken lid mu odpověděl: **„Krev jeho na nás a na naše děti!“** ²⁶Tu jim propustil Barabáše, Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

První list Tesalonickým

2 ¹³Proto i my děkujeme Bohu neustále, že jste od nás přijali slovo Boží zvěsti ne jako slovo lidské, ale jako slovo Boží, jímž skutečně jest. Vždyť také projevuje svou sílu ve vás, kteří věříte. ¹⁴Nesete podobný úděl jako církve Boží v Kristu Ježíši, které jsou v Judsku. Vytrpěli jste stejné věci od svých vlastních krajanů jako církve v Judsku od židů. ¹⁵ Ti **zabili i Pána Ježíše** a proroky a také nás pronásledovali; nelíbí se Bohu a jsou v nepřátelství se všemi lidmi, ¹⁶když nám brání kázat pohanům cestu spásy. Tak jen dovršují míru svých hříchů. Už se však na nich ukazuje konečný hněv Boží.

vztahy Židů a křesťanů

problémové okruhy

1. křesťanský antijudaismus

výroky Nového zákona

Ježíšův zápas proti farizeům

Ježíšovo nové poselství v protikladu ke starému

Ježíšovo ukřižování – „bohovražda“

Pavlův protiklad zákona a milosti

List Galatským

3 ²³Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena. ²⁴Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. ²⁵Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce.

4 ²⁵ Hagar znamená horu Sínaj v Arábii a odpovídá nynějšímu Jeruzalému, neboť žije v otroctví i se svými dětmi. ²⁶Ale budoucí Jeruzalém je svobodný, a to je naše matka.